

Hedvig

Antikexpert
ANETTE GRANLUND om
**Hedvig Eleonoras
sakrala skatter**

SIDAN 14

JOACHIM BERNER
startar mansgrupp

SIDAN 10

**FÖRFATTARMÖTE
MED BOBBY ODUNCU**
**»Jag har gått från att
ha allt till att ha inget«**

SIDAN 6

Följ med och se!

När Jesus kallar sina första lärjungar ger han dem ingen ingående programförklaring, utan säger bara fyra ord: Följ med och se! (Joh 1:39)

Det är lätt att stanna vid ytan, att nöja sig med det som syns och sägs och utifrån det kategorisera människor i olika roller och personlighetsfack. Men för att på riktigt lära känna en annan människa måste vi våga se bortom ytan. Det är inte alltid enkelt i en tid där mänskliga möten blir alltmer sällsynta och där stora delar av våra liv visas upp inför andras ögon i form av bilder och tjänster som tidigare krävde ögonkontakt och möten fasas ut. Det finns de, som under en dag inte byter ett enda ord med någon.

PPå församlingens samtalsmottagning för unga, Tilliten, ges inte sällan uttryck för rädslan för att hamna utanför, att inte höra till. Det är en känsla som inte enbart hör ungdomen till, utan en rädsla som följer många av oss under hela livet. I rädslan bor också ensamheten. Om vi fullt ut vill lära känna en annan människa räcker det inte med att höra vad som sägs om den personen eller skapa sig en bild på avstånd. Till äkta kommunikation hör tonläge, ögonkontakt och kroppsspråk. Och nyfikenhet.

På liknande sätt kan det vara med trons språk och längtan efter att få lära känna det heliga, det som benämns G-U-D. "På vilket sätt rör detta mitt liv?" kanske vi frågar oss, när texterna kan kännas för avlägsna, svåra att förstå eller då tvivlen på om det är till detta vi ska sätta vår tilltro infinner sig. Det är i gemenskap med varandra som Bibelordet får "kropp" och berör på djupet. Vi kan behöva

hjälp med färdriktning, urskiljning och mod att följa vår inre längtan. Jesus ger inte lärjungarna någon karta, endast de fyra orden: Följ med och se! En öppen inbjudan som riktas till oss alla. Tron följer inte en på förhand snitslad bana. Den erfars, öppnar sig och fördjupas genom olika vägar och ibland oväntade möten. Upplevelsen av att förnimma någonting bortom oss själva kan infinna sig då orden ur en dikt sjunker in, då vi blickar mot en havshorisont eller hör vacker musik. Detta kan vara början på vägen till mötet, eller en fördjupad relation, med det heliga.

En vision för Hedvig Eleonora församling är att vara en gemenskap där det finns möjlighet att pröva och fördjupa tron. En församling med låga trösklar där olika gudsbilder kan prövas och många existentiella språk får finnas: litteraturen, tårarna, musiken, dansen, måltidsgemenskapen, tystnaden, samtalen, konsten, barnskriften, lovsången, bönen, bibelläsningen och mycket mer.

Följ med och se!

Med önskan om en välsignad vår i Hedvig Eleonora församlings gemenskap

Sofia Bergström
BITRÄDANDE KYRKOHERDE

Har du inte fått tidningen? Kontakta expeditionen på tel: 08-545 675 70 eller mejla info@hedvigeleonora.se. Tidningen finns också att hämta i kyrkan eller på församlingsexpeditionen, Storgatan 7. För att få församlingens digitala nyhetsbrev, mejla till info@hedvigeleonora.se Följ församlingen på Facebook och Instagram.

HEDVIG ELEONORA KYRKA

Din öppna kulturkyrka vid Östermalmstorg www.hedvigeleonora.se

HEDVIG ELEONORA FÖRSAMLINGSTIDNING
Årgång 92 februari–maj 2024
Ansvarig utgivare: Sven Milltoft
Redaktör: Sara Paborn
Grafisk formgivning: Anna Gunneström
Omslagsbild: Magnus Danielsson
Tryckeri: SIB-Tryck Holding AB
Distribution: Svensk Direktreklam SDR

Hedvigs barnkörer

Tycker ditt barn om att sjunga?
I Hedvig Eleonora församling
finns tre barnkörer:

BARNKÖR för barn, 6–7 år,
övar tisdagar kl 16.00–16.45.

DISKANTKÖR för barn 8–9 år,
övar tisdagar kl 17.00–17.45.

UNGA RÖSTER för barn 10–14 år,
övar tisdagar kl 17.00–18.00.

Körerna leds av Ulrika Mjörndal och Ivetta
Irkha. Anmälan till ulrika.mjorndal@svenskakyrkan.se

UNG MUSIK PÅ MÅNDAGAR KL 12.15

Varje måndag bjuder en eller flera unga,
talangfulla musiker på en halvtimmes
konsert i Hedvig Eleonora kyrka. Fri entré!

Tilde Alhbeck Glader, en av de unga musiker
som ibland gästar *Ung musik i Hedvig*.

Du har väl hört talas om Babykyrkan?

Läs intervjun på sidan 8 med prästen Ida
Mohlin och besökarna Åsa och August!
Babykyrka tisdagar kl 13.30–15.00.

Dop, en fest för livet!

Välkommen att låta döpa ditt barn, oavsett
ålder, i Hedvig Eleonora kyrka. Dopet är en
högtid då vi förenas med Kristus, får tacka
för livet och glädjas tillsammans. Du kan
också låta döpa dig i vuxen ålder. Boka dop-
gudstjänst på tel: 08-545 675 70 eller mejla
hedvigleonora@svenskakyrkan.se

tilliten

SAMTALSMOTTAGNING
FÖR BARN OCH UNGA

Samtalsmottagningen *Tilliten* för barn och
unga mellan 10 till 20 år har mottagning
såväl i Hedvig Eleonora församling som i
Oscars församling. Samtalen är avgiftsfria
och kan handla om olika problem som berör
unga. För kontakt: www.tilliten.org

Tilliten är ett samarbetsprojekt mellan Hedvig Eleonora
och Oscars församlingar och Tim Bergling Foundation.

Är du nyfiken på att samtala om tro, hopp
och kärlek? Vid Mälarens strand på Ekerö
ligger underbara Marielund, en perfekt
plats att starta sommarlovet på! Egen bad-
strand, fotbollsplan och ett mysigt kapell
ingår. God mat, lek, allvar, skratt, undervis-
ning, musik och minnen för livet.

Anmälan öppnar den 20 maj.

"Först till kvarn" gäller.

Info och anmälan: Adelle Molander,
tel: 08-6260776 eller adelle.molander@svenskakyrkan.se.

Ny mötesplats: HedvigMama

– samtalsgrupp för
ensamstående mammor

Vi äter frukost, sjunger och samtalar
om olika teman kopplat till föräldraskapet.
Barnet bör vara i åldern 0–6 månader.
Gruppen är kostnadsfri.

När: Onsdagar, 6, 13 och 27 mars
samt 3 april

Tid: kl 9.30–11.00

Anmälan till
ida.mohlin@svenskakyrkan.se

HedvigHelg

– en kraftkälla

HedvigHelg är ett koncept för det som händer en vanlig helg i Hedvig Eleonora kyrka under februari–april.

FREDAGAR

Kl 15.30 Afternoon Tea – jämna veckor.

Kl 16.30 Afterweekkonsert med Ulf Norberg, organist.

Kl 17.00 Allsång i Hedvig med allsångsledare Ulf Norberg och pianist Magnus Sköld.

Kl 20.00 HedvigPuls – musikmässa, en gång i månaden.

LÖRDAGAR

Konsert

SÖNDAGAR

Kl 11.00 Högmässa – där alla åldrar deltar och medverkar. Kyrkkaffe omkring kl 12.10.

Kl 12.30–13.00 Författarmöte

Konsert

För aktuell författare eller konsert – se kalendariet på hedvigeleonora.se

LÄS BIBELN TILLSAMMANS

Bibelns berättelseskatt är stor, men många gånger fortsätter livet utan att vi stannar upp och får möjlighet att diskutera det med andra. I vår samlas en grupp vid fyra tillfällen för att närma sig Bibelns berättelser. Med utgångspunkt ur den kommande söndagens texter, samtalar vi om vilken kontext de uttrycktes i, andliga dimensioner och poängen med alla liknelser, bilder och symboler. När vi läser Bibeln tillsammans lär vi oss mer om vem Gud är och vad Gud gör i historien och i våra liv. Vårens grupp är full, men till hösten startar en ny grupp. Kontakta präst Adelle Molander om du är intresserad:

adelle.molander@svenskakyrkan.se

VUXENKONFIRMATION

I Hedvig Eleonora församling finns det alltid en möjlighet att konfirmeras som vuxen. De erfarenheter, upplevelser och tankar du hittills samlat på dig under livet är en tillgång när du fördjupar dig i livsfrågor och kristen tro tillsammans med andra. Föredrar du att konfirmeras enskilt går det också att ordna. För mer information:

sofia.bergstrom@svenskakyrkan.se

Meditation

LUNCHMEDITATION FREDAGAR

Kl 12.15–13.00

Kostnadsfritt, ingen förhandsanmälan.

KVÄLLSMEDITATION TISDAGAR

Kl 17.00–17.45

Kostnadsfritt, ingen förhandsanmälan.

Meditationerna sker i Andreaskapellet i kyrkan.

Dansmässa

Ett svettigt och andligt danspass.

Kl 17.30–19.15.

19, 26 februari

4, 11, 18 mars

8, 15, 22, 29 april

Kom i vanliga kläder eller i träningskläder! Ljuständning, färsk frukt och nattvard för den som vill. Med prästen Jenny Lingesjö. Fri entré.

HedvigPuls

Under några av vårens fredagskvällar höjs pulsen i kyrkan lite extra! Välkommen till HedvigPuls – Sveriges största musikmässa.

16 FEBRUARI KL 20.00

TEMA: TED GÄRDESTAD

Kören *Gladness* under ledning av Gladys del Pilar. Jonas Gideon, solist. Ulf Norberg, organist. Ida Mohlin, präst. Erik Lundström, diakon. I samarbete med hjälporganisationen Impande Foundation Sweden.

8 MARS KL 20.00

TEMA: WOMEN

Internationella kvinnodagen

Kören *One Voice* under ledning av Helena Rydh. Talare: Alexandra Pascalidou, ordförande UN Women Sverige. Ulf Norberg, organist.

Jenny Lingesjö och Ida Mohlin, präster. Erik Lundström, diakon. I samarbete med UN Women Sverige.

19 APRIL KL 20.00

TEMA: DISNEY

Hedvig Eleonora vokalensemble under ledning av Johannes Skoog. Ulf Norberg, organist. Emma Henriksson, ordförande, ECPAT Sverige. Sofia Bergström och Ida Mohlin, präster. Erik Lundström, diakon. I samarbete med ECPAT Sverige.

SENIORTRÄFF MED FIKA

Dags för nya träffar runt kaffeborden för församlingens seniorer!
Vi möts varje torsdag kl 13.00–14.30 i Klubblokalen, Storgatan 7, 1 tr.
Kaffe och något gott serveras utan kostnad.

VILL DU GÖRA EN VOLONTÄR INSATS?

Som ideellt engagerad i Hedvig Eleonora kyrka får du bidra med meningsfulla uppgifter som en del i ett större sammanhang. Du kan till exempel vara gudstjänstvärd, konsertvärd, kulturnattsvärd, jobba i sommarcaféet, vara lunchvärd och annat. Kontakta Erik Lundström, diakon.
erik.lundstrom3@svenskakyrkan.se
tel: 08-545 675 81.

HJÄLP MED BLOMMOR I SOMMAR

Förra sommaren var kyrkan nästan självförsörjande hela säsongen när det gäller altarblommorna. Givetvis är odlingarna ekologiska. Kan du tänka dig att vattna när det är som torrast och ansa bort vissna blommor? Kontakta Nina Burge, vaktmästare, nina.burge@svenskakyrkan.se eller sök upp henne i kyrkan.

Sommarcaféet öppnar 6 maj

Välkommen till församlingens populära sommarcafé i Hedvig Eleonora kyrkpark. Caféet har blivit en återkommande och öppen samlingsplats för många människor. Njut av en cappuccino, något hembakat eller en fräsch sallad, omsluten av grönska och fågelkvitter.

Afternoon Tea

Afternoon Tea med snittar, bubbel, hembakade scones med tillbehör samt olika desserter. Församlingssalen, Jungfrugatan 2 B. Boka plats i förväg på billetto.se eller ring församlingensexpeditionen på tel: 08-545 675 70. **Pris:** 75 kr/person. **Datum:** 23 februari, 8 mars, 22 mars, 5 april och 19 april. **Tid:** kl 15.30–17.00.

SJÄLAVÅRD OCH ENSKILDA SAMTAL

Ibland drabbas vi av svåra händelser i livet, vilket kan leda till att vi inte vet hur vi ska gå vidare. Det kan också handla om existentiella frågeställningar och den kristna tron. Då är det värdefullt att få samtala med någon som har tid att lyssna och få hjälp med att upptäcka nya möjligheter och tankegångar. Du är välkommen att boka samtal med några av församlingens präster eller diakon.

Kontakt via kontaktuppgifter på hemsidan hedvigeleonora.se.

BEHOV AV EKONOMISK HJÄLP?

Du som är i behov av ekonomisk hjälp kan söka stiftelsemedel genom Hedvig Eleono-

ra församling. Blanketter finns att hämta utanför församlingensexpeditionen på Storgatan 7 eller på hedvigeleonora.se under *stiftelsemedel*.

Telefontid: måndag, tisdag och torsdag, kl 09.00–11.00, tel: 08-545 67578.

FÅ STÖD I SORGEN

Hedvig Eleonora församling erbjuder regelbundet samtalsgrupper för den som förlorat sin livspartner. I gruppen ges möjlighet för deltagarna att dela sina erfarenheter med andra i samma situation. Ny grupp startar den 27 februari.

Kontakta Erik Lundström, diakon.
erik.lundstrom3@svenskakyrkan.se
tel: 08-545 675 81.

Bobby med sin mamma Emelin Oduncu.

Bobby Oduncu:

»Jag fick höra att Gud kunde förlåta allt, utom homosexualitet«

Bobby tar emot i frisörsalongen som bär hans eget namn BOBBY ODUNCU. Den ligger mitt på Östermalmstorg och hit går bl a kändisar som Carola, Carolina Gynning, hela svenska damlandslaget i fotboll och konditorn Roy Fares. Kunder som också blivit nära vänner genom åren.

Bobby sveper med handen mot guldinfattade speglar, hyllor av blänkande mässing och glaskronor med gyllene armaturer.

– Du ser väl vilken som är min favoritfärg? Han ler.

Utanför entrén ligger, i likhet med vid en teater eller biograf inför premiär, en röd matta utrullad. Härifrån ser Bobby rakt över till Hedvig Eleonora kyrka.

– Jag går ofta över dit och tänder ett ljus.

Det är mysigt att sitta i kyrkan en stund, säger han.

Den 18 februari ska Bobby medverka på Författarmöte i kyrkan för att tala om sin självbiografi *Who the fuck is Bobby*. Det är en självutlämnande berättelse som han skrivit tillsammans med regissören Nisti Stêrk, som även gjorde dokumentären med samma namn som visades på SVT och utsågs till årets film på OX gaygala 2022.

Såväl boken som filmen handlar om Bobbys resa genom mörker och ljus i försöken att komma ut som homosexuell i en konservativ kristen, ortodox miljö i Södertälje. Men innanför den yttre intriggen – där det ryms både glamour, ett fängelsestraff, en flirt med artisten George Michael i London och drogmissbruk, finns

en inre kärna som handlar om kärlek – behovet av att bli älskad som den man är, rätten att få älska vem man vill och överlevnaden när någon man älskar har gått bort. Bobby mister nämligen sin bror mitt under arbetet med boken, och har tidigare förlorat sin första stora kärlek Samuel Gidlöf i en tragisk olycka.

»Mamma har alltid stridit för mig«

Längs vägen har han också blivit en viktig talesperson mot hedersrelaterat våld och förtryck, bl a genom föreningen GAPF (Glöm aldrig Pela och Fadime) och som föreläsare i skolor.

Men vardagen som frisör i Stockholms

mest exklusiva kvarter, är hans ryggrad.

– Jag älskar mitt jobb. Numera får jag vara mig själv dygnet runt, överallt. Det finns inga fasader mer.

Han visar in oss i salongens ombonade kök och bjuder på espresso. Jag frågar hur han mår.

– Jag kämpar med den sjukdom som upptäcktes precis i sluttampen med boken. Mitt hjärta fungerar inte som det ska. Men jag är inget offer, jag lever ett liv som få lyckas göra. Många människor har en förmåga att fästa sig vid det negativa. De ältar problem och misstag. Sådan är inte jag. Jag håller fokus på det som är bra och har gott självförtroende. Men så jag har också gått från att ha allt till att ha inget. Och lyckats bygga upp min tillvaro igen.

Bobby är varm och öppenhyrtig. Han föddes 1976 i Södertälje. Hans syrianska föräldrar kom till Sverige på 1970-talet och tillhör en kristen minoritet från Mellanöstern. Uppväxten präglades av stark gemenskap och strikta traditioner. Tidigt förstår Bobby att han är homosexuell men när han tar modet till sig att komma ut, vill delar av hans släkt med hans pappa i spetsen inte acceptera det.

– Efter att filmen om mig visats på tv, fick jag hundratals meddelande om dagen av personer i samma situation som jag själv en gång var. Totalt på några månader fick jag 8 000 meddelanden. Många från unga homosexuella med oförstående familjer som försöker tvinga dem till "omvändelseterapi". I Sverige!

Det är ett ämne och en sida av det svenska samhället som inte belysts särskilt ofta, och uppmärksamheten kring det har inte lagt sig än.

– Jag och Nisti som jag skrivit boken med, föreläste för 750 lärare i Södertälje förra året och de sa: det här är det bästa som hänt! Kan ni inte komma ut till klasserna och prata? De vet inte hur de ska prata om de här frågorna, det finns ett stort behov av att höra någon ge röst åt dem. Jag har också fått tala i riksdagen inför flera länder om min historia och hedersförtryck.

Har han själv några tips på hur man kan prata med sina unga?

– Våga ta ställning! Föräldrar, prata med era barn! Vänta inte på att de ska fråga er något, ställ en fråga själv. Svenskar är lite mesiga, de vågar inte säga till där det finns

missförhållanden eller förtryckande normer. När det gäller hedersförtryck kan man t ex alltid hänvisa till "de har sin kultur".

Att bruka våld eller säga att bögar kommer till helvetet? Nej, det är inte kultur!

Bobby blir upprörd. Det krävs stort mod för att våga berätta. Han har haft många emot sig, blivit hotad och fått bo på hemlig adress. I en passage i boken berättar han hur hans frisörsalong på Drottninggatan brändes ner två gånger. Gärningsmännen hamnade i fängelse, men var lejda. Vem som verkligen låg bakom vet han inte, men han är övertygad om att det hör ihop med hans frisörskighet kring sin homosexualitet.

För att dölja sin läggning skaffade Bobby flera flickvänner i tonåren. När han till slut berättar för sin mamma Emelin, blir hennes första reaktion en besvikelse. Hon ber honom att "försöka igen", säger att det är "nog bara en fas" och påtalar hur många tjejer som tycker att han är snygg. Men hon är också den som starkast försvarar Bobby i ett senare skede och gör en modig jätteresa själv. Porträttet av henne i boken är mycket varmt.

– Mamma har alltid stridit för mig, säger Bobby. Hon ställer upp och pratar med folk överallt; på bussen, i affären, i kyrkan. Min mamma har gjort mer för den här saken än vad jag har gjort.

Även hans bröder och hans pappa har accepterat hans läggning och står idag öppet vid hans sida.

– Pappa, som när jag kom ut som gay, absolut inte ville acceptera det och föreslog omvändelseterapi, kom till treårsfirandet av BOBBYS produkter, ställde upp för fotograferna och log. Nu säger han ofta till mig att han älskar mig.

Ute i salongen leker Bobbys brorsbarn. Egna barn är något han drömmer om, men vad framtiden för med sig kan man inte veta. Det har livet lärt honom. Nu är han tacksam över att få leva som den han är, ett liv han själv valt.

SARA PABORN

Författarmöte söndag 18 februari kl 12.30. Bobby Oduncu samtalar med sin medförfattare Nisti Stærk om boken *Who the fuck is Bobby?* I samarbete med bokförlaget Forum.

FOTO Privat

Bobby och Carola som också är en nära vän och kund: "Hon är som en storasyster".

FOTO Privat

Bobby som liten.

FOTO Privat

I salongen på Östermalmstorg.

Klockorna ringer – det är Babykyrka!

Tisdagarnas välbesökta Babykyrka i Hedvig Eleonora lockar uppåt hundra deltagare varje vecka. Ida Mohlin, präst och ansvarig, förklarar tanken med verksamheten.

Babykyrkan är en gudstjänst där de små barnen och deras föräldrar får en stund fylld av gemenskap, sång till levande musik, ljuständning, lek, en tanke att ta med sig hem och avslutande fika.

Konceptet har visat sig vara efterlängtat. Vid förra årets luciatåg kom 300 personer, hälften av dem luciaklädda bebisar som lyssnade till julsångerna och såg de glimmande ljusen.

En av dem som hittat till Babykrkan är Åsa Hermansson och hennes sju månaders bebis August.

– Det började med att jag bokade in dopet i Hedvig Eleonora eftersom jag tycker att kyrkan är så vacker. När jag fick bokningsbekräftelsen så låg det med en inbjudan till babykyrkan. Jag tyckte att uppläggget lät trevligt och bestämde mig för att gå, berättar Åsa som just nu är föräldraledig.

Det första besöket utvecklades snart till

en vana. Varje vecka promenerar Åsa från Kungsholmen till Östermalm. För henne och August har besöken både blivit en skön rutin och öppnat dörren till nya möten.

– Nyss lånade jag en bok om sömn av en annan förälder. Och vi känner oss alltid väldigt välkomna varje gång vi kommer. Bara detta att vi sjunger till levande musik på flygel! Man kan dela både stunden och sina funderingar med andra som är i samma situation som en själv. Det känns fint, säger

Prästen Ida Mohlin och Åsa Hermansson med sonen August.

FOTO Henrik Folkesson

Åsa. Ida Mohlin flikar in:

– Jag hoppas att tröskeln till kyrkan blir lägre på det här sättet. Det får sovas, skratas, lekas och sjungas under babykyrkan. Förhoppningen är att kyrkorummet ska bli en trygg plats att återvända till genom livet. För mig är det otroligt speciellt att få lära känna föräldrarna just när de befinner sig mitt i allt det nya. Jag är själv förälder till två barn. Det finns alltid tid att dela tankar också med mig efteråt.

Babykyrkan börjar med att kyrkklockorna ringer. Sedan är det dags för plingande på lilla kyrkklockan inne i koret och alla barnen blir helt lugna. Ulrika Mjörndal, en av församlingens musiker, spelar piano, orgel och leder sången. Moment av sång, dans och andakt flätas sedan in i varandra. Allt avslutas med lekstund och fika.

Ida och Åsa pratar lite mer om dopet, ett sakrament som Ida beskriver som "det finaste vi har."

Döps man blir man förenad med Kristus och medlem i Svenska kyrkan.

– Det har hänt mycket med August sedan vi började gå i babykyrkan, säger Åsa. Han var fyra månader första gången, nu är han sju. Det märks en otrolig utveckling under den tiden på ett litet barn. Han följer med så mycket mer nu i vad som händer. Är inte bara en liten krabat längre. Hon ler och August besvarar leendet.

ANNA GUNNESTRÖM

BABYKYRKA TISDAGAR KL 13.30–15.00

Mötesplats för de allra yngsta, 0–2 år. Vi samlas till sångstund, fikar och leker. I Hedvig Eleonora kyrka. Sista gången för terminen är 7 maj.

Störst av allt – konstutställning av Ann Edholm

Välkommen på vernissage med samtal mellan konstnären Ann Edholm och Sven Milltoft söndagen den 24 mars kl 19.00 – 20.00. Efter det inledande samtalet serveras förfriskningar.

Ann Edholms verk har beskrivits som sublimes, kraftfulla och andaktsfulla med stor precision och ofta med geometriska former. Hennes måleri tränger på djupet in i ögat och väcker grundläggande mänskliga känslor. Genom abstrakt expressionism med starka visuella inslag skapar Edholm en magi hos betraktaren. Kompositionerna består ofta av optiska dramatiska förskjutningar och inkluderande mellanrum som fångar betraktarens intresse.

Ann Edholm föddes i Saltsjöbaden 1953. Hon bor och arbetar i Lid, Nyköping.

Utställningen pågår 24 mars – 28 april

År 2012 tilldelades Ann Edholm Carnegie Art Awards andrapris. Hon har på uppdrag av FN fått utsmycka ECOSOC-sal i New York. År 2016 mottog Ann Edholm Prins Eugen-medaljen och är även ledamot av Kungl. Akademien för de fria konsterna.

Utställningen *Störst av allt* av Ann Edholm genomförs med stöd av Region Stockholm.

FONDMEDEL FRÅN Anna Ahlströms och Ellen Terserus stiftelse

Stiftelsen har bland annat till ändamål att lämna bidrag till *ensamstående kvinnor* eller *äktamakar* i behov av ekonomisk hjälp. Behovsprövning görs. Behöriga att söka är boende i Hedvig Eleonora församling i Stockholm eller personer på annat sätt knutna till denna församling.

Ansökan

Ansökan görs på särskild blankett som laddas ner från www.ahlstromska.se eller som hämtas i receptionen på Östermalms sdf, Karlavägen 104, plan 6.

**Sista ansökningsdag
är den 20 maj 2024**

Joachim Berner startar mansgrupp

»I hela mitt liv har jag haft en längtan efter att närma mig det oförklarliga«

Joachim Berner har färdats på framgångens yttersta vågtoppar och gjort djupdykningar i mörkret. Någonstans längs vägen fick han fatt i en andlig rörelse och längtan inom sig. Nu är det han, som i sina bästa stunder, låter sig bäras av vågen. I vår startar han en mansgrupp i Hedvig Eleonora församling.

FÅ PERSONER I MEDIASVERIGE har varit så omsusade och uppburna som Joachim Berner. Att läsa om hans karriär är som att ta del av ett Shakespearedrama.

Här finns den unga hjälten som får profetian att bli nästa (tidnings)kung, besegrar svikande upplagesiffror på Göteborgsposten och DN, blir fartblind av framgången, faller offer för ett politiskt maktspel och till slut förlorar allt.

Det är också berättelsen om hur fort ett drev kan uppstå och vilken skada det kan åsamka. Ett drev drar över. Att reparera ett mänskligt psyke däremot, går inte lika fort.

– Erfarenheten slipade ner mig. Men det var ingen finslip, det var en grov rasp, säger Joachim.

Under åren som gått sedan krisen har han bland annat framgångsrikt blåst liv i sin farfars miljöteknikbolag, skrivit två böcker och genomgått en operation för prostatacancer. Han har också hållit mansgrupper i olika kyrkor och fördjupat sin egen tro.

– I hela mitt liv har jag haft en längtan efter att närma mig det oförklarliga, säger han. Jag kan se tillbaka i backspegeln 25–30 år och minnas att jag redan då hade en andlig längtan, men jag kände mig aldrig riktigt välkommen i kyrkan. Jag gjorde ett par försök, åkte bland annat till en kristen meditationsgård, men hittade aldrig nyckeln. Allt var så liturgiskt. Jag förstod inte

språket. Jag kände att jag behövde en annan fördjupning i mitt sökande.

NÄR HANS BARN skulle konfirmeras på Bohus Malmön och gick till Katarina kyrka, inför deras läger, så började Joachim också gå dit. Och fortsatte på egen hand efter att barnen slutat. Han minns den första högmässa han gick ensam till, med kepsen långt neddragen i pannan.

– Det var en hisnande upplevelse. Tänk om någon ser mig! Jag har ju systrar som är sprungna ur 68-rörelsen. Var man troende, var man korkad var inställningen. Jag förnekade länge att jag hade ett sökande. När jag skrev min första bok, *Den förlorade sonen*, så skrev jag mig ut ur garderoben kan man säga. Jag kan fortfarande tycka att det känns pinsamt att säga att jag tror på Gud. Det är genant att bära kyrkans problem bara för att man tror. Eller bli ställd till svars för alla konstheter som skett i religionens namn. Men kyrkan har blivit en viktig plats för mig. Jag vågar stå för det.

I dag är ord som nåd, barmhärtighet och befrielse viktiga för honom.

– Det är nåden som gjort att jag sökt mig till kyrkan. Jag brottas som många andra med oförrätter som jag gjort i mitt liv. Egot kan många gånger stå i vägen för nåden. Man tvingas stå tillbaka inför sig själv vilket är nyttigt. Den sociala biten och diakonin i kyrkan är också oerhört centrala för

mig. Kyrkan är bättre och mer utbildad än vad folk i gemen förstår.

ATT MÄNNISKOR DRAR SIG FÖR att söka sig till Svenska kyrkan har sin förklaring, tror han.

– Kyrkan är ingen del av det svenska folkhemmet, om man säger så. Men det betyder inte att svenskar saknar andlighet. Tvärtom. Det finns ett stort vacuum i Sverige i dag. Bara för att vi säger att vi är sekulariserade och inte går i kyrkan så betyder inte det att vi inte är andliga.

Frågan om hur kyrkan ska skaka av sig det envetna stigmat att kristen tro vore något infantilt, engagerar honom.

– Jag tror att lösningen är att stå upp för de kyrkliga värdena. Och samtidigt gå ner från predikstolen, möt människor i ögonhöjd! Den objudna gästen är en bra hållning att ha, tycker jag. Att möta människor så. Kyrkans uppgift är att vara välkomnande mot alla.

– Att vara mer tillgänglig, modernisera innehållet, kontexten och kulturen kan vara andra vägar till en kyrka som lockar fler människor, menar han. Och en väg som vissa kyrkor redan går.

ÖPPENHETEN OCH VILJAN att stiga ner från en uppsatt position präglar de två böcker han skrivit. Självbiografen *Den förlorade sonen* är en vindlande resa genom hans

"Jag brottas som många andra
med oförrätter som jag gjort i mitt
liv. Egot kan många gånger stå i
vägen för nåden."

liv. Titeln kan både knyta an till hans egen far med vilken han hade en komplicerad relation som han lyckades vända på slutet, som till svensk media och hans andliga längtan. I slutet av boken är han inte längre förlorad. Han står kvar i sin vilja till tro, tar utan bitterhet och med förundran emot ett nytt liv när han förlorat mycket av det gamla.

»Ju sämre jag mår, desto mer ber jag«

– Motgångar kan vändas till tillgångar. Det har jag varit med om flera gånger. När jag var ung föll jag från en byggnadsställning när jag skulle hjälpa min pappa att måla huset. Jag skadade knäet allvarligt men tänkte: det här ska inte göra mig orörlig. Skadan i mitt knä har faktiskt gjort mig mer rörlig. Jag springer varannan dag och har gjort så hela livet. Och efter prostataoperationen förra året känner jag mig mer närvarande. Gör mer av de saker som jag vill göra. Förr hade jag dödsångest. Nu är jag inte så hysteriskt rädd för döden, säger han.

I den andra boken som kom 2022 *Alla dessa dagar som kom och gick – tankar om livet i den tredje åldern* och som han har skrivit

tillsammans med sin vän, musikern Johan Norberg, hanteras många tabubelagda ämnen från den manliga sfären: potens, snarkningar, relationsfunderingar, åldrande, identitet och jo – döden. Det är en öppenhyärtig och tillgänglig bok om något som inte alltid är så enkelt att prata om.

– Det finns ett oändligt behov av plattformar för män att få prata om de här sakerna. Kvinnor är generellt bättre på det, säger han.

JUST KÄNSLAN AV att kunna bidra till ett öppet samtal mellan män, var det som drev honom att starta mansgrupper. Nu gör han det i Hedvig Eleonora församling, som är hans hemförsamling.

– Gruppen är öppen för alla män. I de grupper jag haft i andra kyrkor har det blivit mycket djupare samtal än vad jag trodde att det skulle bli. Om jag kan hjälpa män att våga prata om det som de kanske inte vågar prata om i andra sammanhang, har jag bidragit med något.

Så undrar jag hur han håller sin tro vid liv. Den ibland svagt fladdrande lågan som kan vara svår att skönja, även för den som en gång känt den värma.

– Jag försöker be varje kväll. Gå igenom

vad jag gjort dåligt och vad jag är tacksam över. Ju sämre jag mår, desto mer ber jag. Man ljuger inte när man ber, det vore poänglöst. Det sanna samtalet mellan Gud och en själv är en väldigt central del av min tro. Att gå till högmässan är också ett sätt. Min söndag har blivit meningsfull sedan jag började göra det. Men jag kan också slarva med min tro. Och då menar jag inte att jag missat att gå i kyrkan utan att jag inte haft sanna samtal.

SJÄLVKLART HAR HAN varit med om att

»Man ljuger inte när man ber. Det vore poänglöst«

människor i omgivningen, också närstående, gjort sig löjligen och raljerat över hans tro. Ett övertramp som skulle godtas inom få andra sociala sammanhang, men som varit okej när det handlar om kristen tro. Hur reagerar han på det?

– Jag blir ledsen, svarar han enkelt. Men bara för att jag har hittat en andlighet så inbillar jag mig inte att jag är ett dugg godare än andra. Det är en viktig distinktion för mig. Men att visa sig känslig är besvärligt för man blir ömtålig.

En tro behöver tystnadens tillit. Behöver inte fångas i ord. Måste få förbli i rörelse. Är motsatsen till den tvärsäkra övertygelsen om att man själv har svaret på alla universums frågor.

– Jag kan fortfarande få känslomässiga förnimmelser av att Gud finns, säger han. Det är en mystisk känsla, en intuitiv insikt.

Jag tänker på just det där ordet, tro som vissa tycks förväxla med ordet *veta* när det krävs att en troende ska bevisa Guds existens. ”Tron är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser”, står det i en passage i Bibeln. Tvivlar han?

– Absolut. Det hör till, som en del av tron.

Avslutningsvis frågar jag om han kommit till ro med den fåfänga han har tampats med.

– Fåfäng är jag fortfarande, jag gillar scenen. Jag är inte lika efterfrågad men jag har större tyngd nu.

SARA PABORN

NYFIKEN PÅ MANSGRUPPEN MED JOACHIM BERNER?

Läs mer på hedvigeleonora.se eller anmäl dig direkt på: hedvigeleonora.forsamling@svenskakyrkan.se

Välkommen till vårens konserter!

Ta del av det rika musiklivet i Hedvig Eleonora kyrka! Du köper din biljett på billetto.se! Många konserter har dock fri entré.

Du som är medlem i församlingen kan vid uppvisande av ditt medlemskort 2024 gå in gratis på vårens alla konserter. Även den under 18 år har fritt inträde.

Du hämtar ditt medlemskort i på församlingsexpeditionen.

SÖNDAG 11 FEBRUARI KL 17.00 **Sibelius**

Stockholms symfoniorkester
Jean Sibelius: Valse triste, Symfoni nr 2 D-dur. Nils-Gunnar Burlin, dirigent. Entré 150 kr.

SÖNDAG 18 FEBRUARI KL 17.00 **En ny himmel och en ny jord**

Konsert med Hedvig Eleonora kammarkör. Bland annat Hanna Havrylets: Bön till Heliga Guds moder, J.S. Bach: Jesu, meine Freude, F. Poulenc: Mässa G-dur. Dirigent Pär Fridberg. Entré 100 kr.

SÖNDAG 25 FEBRUARI KL 17.00 **Som ett stjärnfall**

Sångstuderande från Kungliga Musikhögskolans kandidatutbildning i jazz. Texter av Barbro Lindgren, Wilhelm Eklund, Edith Södergran, Karin Boye m fl. Marie Richardson, skådespelare. Fri entré.

SÖNDAG 3 MARS KL 17.00 **Förklädd Gud**

Hedvig Eleonora vokalsemble. Ulf Norberg, organist. Johannes Skoog, dirigent. Entré 150 kr.

LÖRDAG 9 MARS KL 18.00 **Kammarmusikkonsert**

Trio Ukraina, stråkensemble. Ivetta Irkha, pianist. Entré 150 kr.

SÖNDAG 17 MARS KL 17.00 **Festkonsert**

Hedvig Eleonora Chorus Reginae, Barnkör, Diskantkör & Unga Röster. Brahms Liebeslieder-Walzer op. 52 och musik av Riedel, Berghagen, Tegnér m. fl. Solister: Ulrika Mjörndal, Sofia Bergström, Michael Axelsson, Andreas E. Olsson. Martin Danell, Ivetta Irkha, piano. Ulrika Mjörndal, dirigent. Entré 150 kr.

SÖNDAG 24 MARS KL 17.00

Orgelkonsert

Charles Tournemire – Sept Chorals-Poèmes d'Orgue pour les sept paroles du Christ. Patrick Lindblom, organist. Fri entré.

LÅNGFREDAG 29 MARS KL 15.00 **Jesu sju sista ord på korset**

Hedvig Eleonora kammarkör. Medlemmar ur Kungliga Hovkapellet. James MacMillans "Seven Last Words from the Cross". Pär Fridberg, dirigent. Fri entré.

LÅNGFREDAG 29 MARS KL 18.00 **Stabat Mater**

G B Pergolesi. Ulrika Mjörndal, sopran. Sofia Bergström, alt. Stråkkvartett. Ulf Norberg, organist. Sven Milltoft, recitation. Fri entré.

SÖNDAG 7 APRIL KL 17.00 **Orgelkonsert**

Andrew Canning. Fri entré.

ONSDAG 10 APRIL KL 19.00 **Konsert med Adolf Fredriks musikklasser**

Biljetter via adolffredriksmusikklasser. stockholm/
OBS: Medlemskort i församlingen gäller ej.

SÖNDAG 14 APRIL KL 17.00 **Nordiska toner**

Lars-Erik Larsson: Förspel till Förklädd gud Carl Nielsen: Symfoni nr 1 g-moll. Jean Sibelius: Finlandia. Stockholms Symfoniorkester. Nacka Musikskolas Kammarorkester. Nils-Gunnar Burlin, dirigent. Entré 150 kr.

ONSDAG 17 APRIL KL 19.00 **Konsert med Adolf Fredriks musikklasser**

Biljetter via adolffredriksmusikklasser. stockholm/
OBS: Medlemskort i församlingen gäller ej.

LÖRDAG 20 APRIL **Stockholms Kulturnatt**

19.00 Ulf Norberg spelar Bernsteins *West side story* på stora orgeln
21.00 Queen and Bach på orgeln. Schweiziske organisten George Fleury framför Queens *Bohemian Rhapsody* och J.S Bach *Preludium* med jazzarrangemang på orgel.

LÖRDAG 27 APRIL KL 18.00 **In memoriam**

Kammarmusikkonsert. Pianist Ivetta Irkha m.fl. Entré 150 kr.

SÖNDAG 28 APRIL 17.00

Max Reger Inferno

Orgelkonsert med Joakim Andersson. Fri entré.

LÖRDAG 4 MAJ KL 18.00 **Majkonsert**

Hedvig Eleonora ungdomskör. Natalia Edvall, dirigent. Ivetta Irkha, pianist. Entré 100 kr.

LÖRDAG 25 MAJ KL 16.00 **I början...en resa till jordens barndom**

Musikal av Karin Runow. Barnkören, Diskantkören, Unga Röster, Susanne Francett, violin. Ivetta Irkha och Christian Mjörndal, piano. Ulrika Mjörndal, körledare. Adelie Molander, präst. Fri entré.

SÖNDAG 26 MAJ KL 17.00 **Vi sjunger in sommaren**

Välkända orkesterverk, sommarpsalmer och operapåror. Chorus Reginae, Stockholms Symfoniorkester, Ulrika Mjörndal, dirigent och sopransolist, Nils-Gunnar Burlin, dirigent. Ida Mohlin, präst. Entré 150 kr.

FREDAG 31 MAJ KL 19.00 **Konsert med Adolf Fredriks musikklasser.**

Biljetter via adolffredriksmusikklasser. stockholm/
OBS: Medlemskort i församlingen gäller ej.

LÖRDAG 1 JUNI KL 18.00 **Nu blåser havets friska vind**

Ulrika Mjörndal, sopran. Ivetta Irkha, pianist. Fri entré.

SÖNDAG 2 JUNI KL 17.00 **Stockholm Singers**

Konsert med Peter Erdei från Ungern, Hedvig Eleonora ungdomskör och Stockholms Singers. Entré 100 kr vuxna och 80 kr studerande/pensionärer.

MÅNDAG 3 JUNI KL 19.00 **Konsert med Adolf Fredriks musikklasser**

Biljetter via adolffredriksmusikklasser. stockholm/
OBS: Medlemskort i församlingen gäller ej.

TORSDAG 6 JUNI KL 15.00 **Nationaldagskonsert**

Hedvig Eleonora vokalsemble, solister ur kören, körledare Johannes Skoog. Fri entré.

**HEDVIG ELEONORAS
SAKRALA SKATTER**
*med antikexpert
Anette Granlund*

»Jag älskar orientaliska mattor och hårdrock!«

Anette Granlund är en av världens främsta experter inom modern skandinavisk textilkonst. För den stora publiken är hon mest känd från SVT:s "Antikrundan" där hon är en av de återkommande experterna.

Foto Daniel Wahlberg

Till vardags både bor och jobbar Anette på Östermalm. På Uppsala Auktionskammare på Nybrogatan 20 samt på Magasin 1 i Frihamnen, ansvarar hon för moderna och orientaliska mattor och textilier. Där huserar hon med bland andra Antikrundankollegan Knut Knutson. Församlingen är stolt över att nu kunna presentera Anette som en återkommande expert i vår församlingstidning.

Hur startade ditt intresse för gamla textilier och ting?

– Mitt intresse för gamla textilier började redan när jag var barn. Jag brukade leka på min farfars mattor. Dockorna hade vägar att gå på. Hemma satt vi ofta på mattorna. Min far och hans bröder samlade konst och mamma var konsthistoriker och ansvarade för textilierna på de Kungliga slotten. Jag

fick följa med henne ibland och se hur de dekorerade borden och vek servetter. Varje gång vi var ute och reste tog våra föräldrar med min syster och mig till konstutställningar, gallerier och massor med kyrkor!

Har du någon spännande anekdot från antikvärlden att dela med dig av?

– En gång var min mamma kurir för Jaktmattan, en världsberömd matta från 1500-talet som finns i Kungliga husgerådskammarens samlingar. Mattan skulle vara med på en utställning i London. Mamma och mattan fick åka med ett Herkulesplan till en militärflygplats utanför London där de landade mitt i natten och fick poliseskort! Det brittiska auktionshuset Christie's har en stor borg utanför London där människor förvarar sina mest värdefulla föremål. Dit åkte mamma och mattan tillsammans med borgens högsta chef. Jag

var sedan själv med när mattan lades ut på Hayward Gallery, där den väckte sensation bland världens främsta experter.

Vad har du för beröringspunkter med Hedvig Eleonora kyrka?

– Mitt första egna boende låg på Sibyllegatan 23, i ett vackert grönt hus. Jag skulle gärna bo där igen! Det lystes för mig och min f.d. man i Hedvig Eleonora kyrka när vi skulle gifta oss. Samma år flyttade vi in på Artillerigatan 28. Vid 350-årsjubileumet höll jag föredrag i kyrkan om dess textilier. Jag rör mig ständigt i närheten av Hedvig – en underbar kyrka med ett vackert klockspel.

– Jag är bara ledsen att jag missade HedvigPuls med tema Metallica. Jag är nämligen ett stort fan av hårdrock!

SARA PABORN

Guldmässhaken

Mässhaken är ett ärmlöst plagg som prästen bär vid nattvardsfirandet. Namnet kommer av att den förr hakades ihop baktill. Mässhakens latinska namn är *casula* som betyder 'liten hydda'. Plagget har sitt ursprung i den romerska paenula, som liknar en cirkelskuren kappa eller en poncho.

Plagget är brokadvävt. Brokad är ett sidentyg med invävda ornament eller figurer på enfärgad botten. Väven påminner om textilier från 1500-talets Flandern. De avbildar ofta religiösa motiv med bland annat män som bär vindruvsstockar.

Konstnären som ritat praktmässhaken heter Astrid Theselius (1927–2019). Hon utgick från bibelordet *Jag är vinträdet, ni är grenarna* när hon skapade den. Hennes son är förövrigt den kände möbelformgivaren Mats Theselius.

Vindruvan var en av de viktigaste växterna som odlades i det Heliga landet. Vinrankan klarar av att leva på de brantaste och kargaste platserna.

IHS är Jesus monogram och finns på många kyrkliga textilier. På grekiska skrivs *Jesus IHSSOUS*. IHS kan också tydas som en förkortning av det latinska *Iesus Hominum Salvator*, Jesus människornas frälsare.

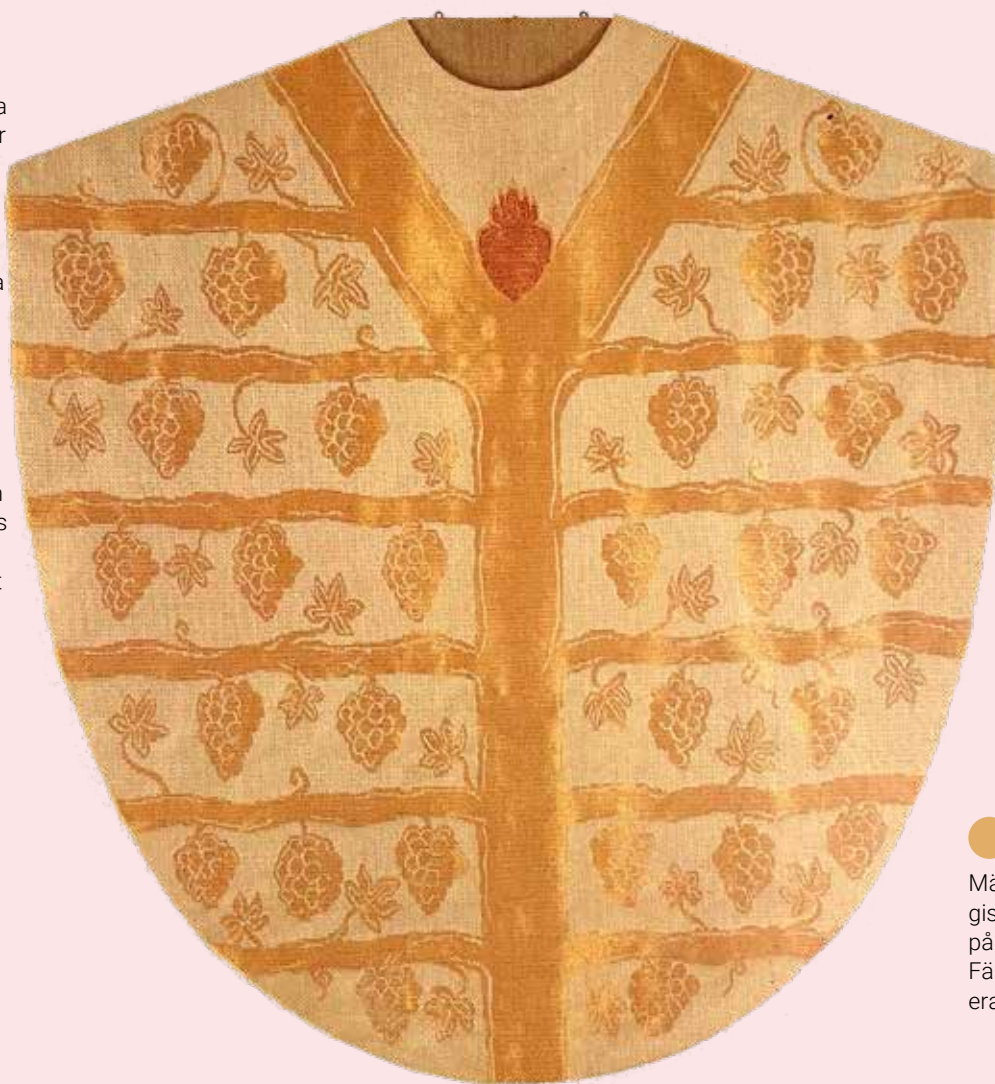
Guldtråd tillverkas genom att en stam av silkes lindas med äkta guldtrådar. Silket är ett sätt att förstärka guldtråden.

Ateljé Licium på Handarbets Vänner på Djurgården har handvävt, med äkta guldtrådar och silke.

Guldmässhaken är en donation av en privatperson som ville stödja Hedvig Eleonora kyrka och svensk textilkonst. Den är mycket värdefull och används bara vid speciella högtider som till exempel första advent och påskdagen.

I början av 1200-talet blev mässhaken kortare och formen ändrades. Den syddes ihop vid midjan och man började att dekorera med broderier. Även väven fick olika kristna motiv.

Mässhaken finns i olika liturgiska färger, beroende på när på kyrkoåret den används. Färgen vit och guld symboliserar glädje och evighet.

Östermalms saluhall med folkliv och torghandel, 1896.

ÖSTERMALMSHALLEN

När torghandeln flyttade in

Här står jag, hälften katedral och hälften pekoral med doft av torsk och ost och havskräftskal och 1800-tal. Det sägs att jag skall rivas jag som Klara – Äsch, låt mig vara!

Så skrev Lars Forssell på 1960-talet, då även Saluhallen skulle rivas. Men när den stod färdig ansågs den faktiskt av många vara ett fullt skräckbygge. Det var i slutet av 1800-talet som Stockholms stad började uppföra saluhallar av hygieniska skäl – man ville ha bort för-

säljningen utomhus av ömtåliga varor som kött och mjölk. På torgen kunde flugorna stå som moln kring stånden, där köttstycken låg öppna eller på vintern insvepta i gamla täcken.

Men Östermalmshallen uppfördes av ett privat bolag. Bygget gick rekordsnabbt, på bara nio månader. Arkitekter var I G Clason och Kasper Salin, som då hade en gemensam firma. Fasaden är utförd i finaste, skänkt tegel och cement, ett för den tiden ganska nytt material. Invändigt liknade hallen nästan en katedral med sin imponerande gjutjärnskonstruktion. 1 december 1888 kunde Oscar II inviga Stockholms tredje saluhall.

Men hallen blev inte den framgång man hoppats på, trots att byggnaden var mycket modern med asfaltgolv, värme, el från en ångmaskin i källaren samt varmt och kallt vatten. Det var bekvämligheter, "som en månglerska från det gamla Stockholm ej ens kunde drömma om". Från början fanns plats för omkring 150 nummerade stånd. Flera handlare hyrde två stånd. Men det var dyrt och uthyrningen gick trögt. Årshyran var 300–500 kronor, inklusive lyse, vatten och bevakning om nätterna. Så de flesta av torgmadammerna stannade ändå kvar ute på torget. Först på 1950-talet blev utrymmet i hallen fullt utnyttjat.

Staden köpte Östermalmshallen 1914, och samma år blev det förbjudet att sälja framför allt kött och mjölk ute i det fria. Det innebar förstås ett uppsving för verksamheten.

Och hallen har överlevt, även om det flera gånger sett mörkt ut. Under rivningsvågen på 1960-talet var den alltså dödsdömd, liksom nästan hela kvarteret Riddaren. Det fanns (som så ofta) egentligen inget skäl till rivningen, och i en senare plan fick man motvilligt konstatera att "inget hinder föreligger för hallens kvarliggande", som det hette på byråkratspråk. Även 1970-talet var svårt för den här typen av handel. Både köpmönster och värderingar ändrades. Men även den krisen klarade man. Handlarna breddade sig också mot ett mer internationellt utbud, som "lockade många diplomatfruar". Och det var inte bara kända personer som Kar de Mumma och Martin Ljung som drogs till den speciella atmosfären med personlig service. Nu har nya stamkunder avlöst de gamla i de nyligen renoverade lokalerna, och Stockholms äldsta saluhall möter nu en ny vår.

JOHAN HAAGE

M. Seger fanns redan från början, ca 1900.

Anmälan till stadshistorisk kurs i Hedvig "Livet i gamla Stockholm".
johan.haage@gmail.com eller
Tel: 070-247 53 68

Vårens Författarmöten söndagar kl 12.30

Samtal i Hedvig Eleonora kyrka om det som berör:
modiga handlingar, kärlek, ljus, mörker och tro.

FEBRUARI

Söndag 11 februari kl 12.30–13.00
Estrid Ericson – en biografi
Hedvig Hedqvist i samtal med Sven Milltoft.

Söndag 18 februari 12.30–13.00
Who the fuck is Bobby?
Bobby Oduncu i samtal med medförfattaren Nisti Stêrk.

Söndag 25 februari 12.30–13.00
Två vänner
Per Wästberg i samtal med Sofia Bergström.

MARS

Söndag 3 mars kl 12.30–13.00
Min hand i min
Atefeh Sebdani i samtal med Adeline Molander.

Söndag 10 mars kl 12.30–13.00
Generalsekreteraren
Per Starke i samtal med Sven Milltoft.

Söndag 17 mars kl 12.30–13.00
Tranorna flyger söderut
Lisa Ridzén i samtal med Jenny Lingesjö.

Söndag 24 mars kl 12.30–13.00
Hur vi levde – den gudomliga komedin om Sverige
Niklas Ekdal i samtal med Louise Willén Bjälke. (Mondial)

APRIL

Söndag 7 april kl 12.30–13.00
Historien om Sverige
Kristina Ekero Eriksson och Bo Eriksson i samtal med Kerstin Almegård.

Söndag 14 april kl 12.30–13.00
Existensboosten
Siri Helle i samtal med Ann Thörnblad.

Söndag 21 april kl 12.30–13.00
Irans döttrar
Sara Recabarren i samtal med Ida Mohlin.

Söndag 28 april kl 12.30–13.00
Vem hjälper den som hjälper?
Martina Nelson i samtal med Marit Sahlström.

Fri entré!

Samtalen sker i samarbete med Bonnierförlagen.

Stockholms bokhelg 16–18 maj

TORSDAG 16 MAJ

17.00–17.20
Vi drabbade samman med våra ödens hela bredd
Ebba Witt-Brattström samtalar med Caroline Krook.

17.30–17.50
España por favor
Åsa Hellberg samtalar med Yvonne Hallin.

18.00–18.20
Tigerkakshjärta
Lina Nordquist samtalar med Sofia Bergström.

18.30–18.50
Klubben
Christian Unge samtalar med Jenny Lingesjö.

19.00–19.30
Varför måla ugglor när världen brinner?
Stina Oscarsson samtalar med Erik Lundström.

19.30–19.50
Ödet och hoppet
Niklas Natt och Dag samtalar med Adeline Molander

FREDAG 17 MAJ
18.00–18.20
Franska revolutionens rebell
Gunilla Thorgren samtalar med Carl Henrik Svanell.

18.30–18.50
Tid för Lisbeth
Annelie Sylvan samtalar med Ann Thörnblad.

19.00–19.20
Syskonfejden
Moa Herngren samtalar med Eva Brunne.

19.30–19.50
Terranauterna
Staffan Bergwik

20.00–20.20
Nabokovs ryggrad
Aris Fioretos samtalar med Sven Milltoft.

LÖRDAG 18 MAJ

17.00–17.20
Ett litet bo
Inger Edelfeldt samtalar med Annika Boltensstern.

17.30–17.50
Kulturbarn
Åsa Beckman samtalar med Sara Paborn.

18.00–18.20
De avvisade
Christoph Andersson samtalar med Helle Klein.

18.30–18.50
1979
Helena von Zweigbergk samtalar med Sofia Bergström.

Fri entré!

Samtalen sker i samarbete med Norstedts förlag, Bokförlaget Forum, Historiska Media, Ordfront förlag och Romanus och Selling.

Stilla veckan och Påsken – Störst av allt!

Temat för Stilla veckan och Påsken i Hedvig Eleonora församling är *Störst av allt*. Sedan flera år tillbaka är det tradition att under Stilla veckan bjuda in till Passionsfilm, som är en form av passionsandakt. Årets filmer är både hyllade och omdebatterade. På Skärtorsdagen är det dags för ännu en speciell tradition i Hedvig

Eleonora efter att altaret har klätts av. Då framförs en dansmeditation i den nedsläckta kyrkan med den kända koreografen och dansaren Virpi Pahkinen och med orgelimprovisation av Ulf Norberg. Hela påskens program ser du här!

Palmsöndagen 24 mars – Vägen till korset

HÖGMÄSSA KL 11.00

Jenny Lingesjö. Adelle Molander. Hedvig Eleonora ungdomskör sjunger under ledning av Natalia Edvall. Ulf Norberg, organist. Fasteinsamlingen avslutas. Kyrkkaffe.

FÖRFATTARMÖTE KL 12.30

Författaren Niklas Ekdal i samtal med Louise Willén Bjalke om boken *Hur vi levde – den gudomliga komedin om Sverige*. Fri entré.

ORGELKONSERT KL 17.00

Charles Tournemire – *Sept Chorals-Poèmes d'Orgue pour les sept paroles du Christ*. Patrick Lindblom, organist. Fri entré.

STÖRST AV ALLT – VERNISSAGE KL 19.00

Samtal mellan konstnären Ann Edholm och Sven Milltoft med efterföljande mingel. Fri entré.

Måndag 25 mars

UNG MUSIK I HEDVIG KL 12.15

PASSIONSFILM KL 19.00 – *Miraklet i Gullspång*

Efter filmen har **Caroline Krook** ett samtal med filmens regissör **Maria Fredriksson**. Fri entré.

Tisdag 26 mars

STILLHET I HEDVIG KL 12.15

BABYKYRKA KL 13.30 – 15.00

PASSIONSFILM KL 19.00 – *Höstlöv som faller*

Efter filmen håller **Bengt Kristensson Uggla**, forskare och författare, en reflektion. Fri entré.

Onsdag 27 mars

LIGG NER I HEDVIG KL 12.15

Ulf Norberg, organist.

PASSIONSFILM KL 19.00 – *Aftersun*

Efter filmen har **Erik Lundström** ett samtal med poddaren och mediapersonligheten **Calle Schulman**. Fri entré.

Skärtorsdagen 28 mars – Det nya förbundet

LUNCHMÄSSA KL 12.15

Sven Milltoft. Ulf Norberg, organist.

SKÄRTORSDAGSMÄSSA KL 18.00

Mässa med högaltarets avklädande. Ida Mohlin. Sven Milltoft. Sång av Sofia Bergström och Ulrika Mjörndal. Ulf Norberg, organist.

DANSMEDITATION KL 19.30

Virpi Pahkinen, koreograf och dansare. Ulf Norberg, organist. Fri entré.

Långfredagen 29 mars – Korset

LÅNGFREDAGSGUDSTJÄNST KL 11.00

Jenny Lingesjö. Hedvig Eleonora kammarkör under ledning av Pär Fridberg. Ulf Norberg, organist.

SEVEN LAST WORDS FROM THE CROSS KL 15.00

Musik av James McMillan. Hedvig Eleonora kammarkör. Medlemmar ur Kungliga Hovkapellet. Pär Fridberg, dirigent. Fri entré.

STABAT MATER KL 18.00

Musik av G B Pergolesi. Ulrika Mjörndal, sopran. Sofia Bergström, alt. Stråkkvartett. Ulf Norberg, organist. Sven Milltoft, recitation. Fri entré.

Påskdagen söndag 31 mars – Kristus är uppstånden

PÅSKHÖGMÄSSA KL 11.00

Församlingens präster och diakon. Påskkören och Hedvig Eleonora barnkör, under ledning av Ulrika Mjörndal och Pär Fridberg. Brassensemble. Ulf Norberg, organist.

PÅSKMÅLTID KL 12.30

Församlingssalen, Jungfrugatan 2 B. För mer information se församlingens hemsida.

Annandag påsk måndag 1 april

– Möte med den uppståndne

HÖGMÄSSA KL 11.00

Adelle Molander. Sång av Helena Martinsson Tillberg. Johannes Skoog, organist.

KYRKOMUSIKER PÄR FRIDBERG OM DEN MODERNA KLASSIKERN:

Seven Last Words from the Cross

Långfredagen kl 15.00

Verket är komponerat av den skotske tonsättaren James McMillan. Berätta om det!

– Det skrevs 1993, efter en beställning från tv-kanalen BBC, och framfördes första gången under Stilla veckan 1994, med en sats varje dag. Musiken är stark och lämnar knappast någon oberörd. Delvis är verket mycket komplicerat vad gäller rytmer och intonation, men den komplicerade satsen är inte något som lyssnaren uppfattar. Likt tonsättaren Arvo Pärt använder McMillan pauserna och tystnaden för att understryka texten.

Vad har du haft i åtanke när du som dirigent tagit dig an verket?

– Kammarkören ville framför ett annorlunda verk på Långfredagen för kör och mindre

orkester. Förra året gjorde vi det för första gången (på Palmsöndagen). Klassikerna framförs ofta men sällan modernare verk. Detta är skrivet för blandad kör med en hel del solosatser samt för stråkorkester. Som dirigent är verket utmanande att dirigera. Det gäller att hålla ihop de komplicerade strukturerna, men den emotionella kraften i verket tar också på krafterna.

Varför tror du att detta stycke blivit så populärt?

– Musiken talar till den moderna människan. Det är ett tonspråk vi lätt kan ta till oss, förstå och drabbas av. De sista minutrarna av verket är bland det vackraste och mest gripande som har komponerats. Återigen, pauser och tystnad är något som skapar oerhörd spänning.

4

SNABBA MED VIRPI PAHKINEN

Hur är det att dansa i en kyrka jämfört med att dansa på en scen?

– Det blir tydligt att hela kroppen sträcker ut, faller, böjer och svävar i bön.

När och var brukar du få störst kontakt med din andlighet?

– Under en skogspromenad, sittandes i lotusposition vid vattnet, i arkitektoniskt vackra och harmoniska rum. Ofta i kyrkor.

Vilken bok ligger på ditt nattygsbord just nu?

– Sara Lidmans *Tjärdalen*. Hörde hennes namn för första gången när Ingmar Bergman regisserade *Peer Gynt* och han ville att Bibi Anderssons (som spelade mor Ase) peruk skulle likna Saras korta frisyr. Att jag missat henne i flera decennier känns märkligt, men nu är jag helt begeistrad!

I Hedvig visas passionsfilm på Påsken. Har du ett filmtips som skulle passa?

– *En filmares bön* av Andrei Andrejevich Tarkovsky.

Kristina Eriksson

Drottning Hedvig Eleonoras kaka

Ingredienser

3 ägg
2 dl socker
2,5 dl vetemjöl
2 tsk bakpulver
2 tsk vaniljsocker
50 gram smält smör
0,5 dl ljummet vatten

Fyllning

2 dl creme fraiche
1 tsk vaniljsocker
2 dl hallon färsk eller frysta

Garnering

Florsocker

Gör så här

- Sätt ugnen på 175 grader.
- Vispa ihop ägg och socker fluffigt.
- Blanda ihop torra ingredienser och vänd ner i äggsmeten.
- Tillsätt smält smör och vatten.
- Häll i en liten långpanna beklädd med bakplåtspapper, 20x30 cm.
- Rör ihop creme fraiche med vaniljsocker.
- Klicka ut creme fraiche med jämna mellanrum i sockerkakssmeten.
- Tillsätt ett eller fler hallon i varje klick.
- Grädda i 175 grader i ca 30 min.
- Låt kakan svalna.
- Sikta över florsocker.
- Skär i rutor.

Kristina Eriksson
Husmor i Hedvig Eleonora

Varje vecka i Hedvig Eleonora:

Måndag

12.15 UNG MUSIK

Unga musiker spelar (fram till 29/4)

17.30 DANSMÄSSA

(fram till 29/4)

Tisdag

12.15 STILLHET I HEDVIG

Bön i klosteranda (fram till 2/4)

13.30 BABYKYRKA

För de minsta 0–2 år (fram till 7/5)

17.00 MEDITATION

Introduktion 16.45 (fram till 26/4)

18.00 ELEONORAMÄSSA

(fram till 7/5)

Onsdag

12.15 LIGG NER I HEDVIG

Ligg i ner kyrkbänken och lyssna på en halvtimmes orgelmusik (fram till 24/4).

Torsdag

12.15 LUNCHMÄSSA

Fredag

12.15 MEDITATION

Introduktion 12.00 (fram till 23/4)

15.00 AFTERNOON TEA

Varannan fredag, 75 kr, biljetto.se (fram till 19/4)

16.30 AFTERWEEKKONSERT

med Ulf Norberg, organist. (fram till 19/4)

17.00 ALLSÅNG

(sista gången 19/4)

20.00 HEDVIGPULS

Musikmässa, en gång i månaden. (fram till 28/4)

Söndag

11.00 HÖGMÄSSA

12.10 KYRKKAFFE

12.30 FÖRFATTARMÖTE

Samtal med inbjuden författare (fram till 28/4)

Vill du bli medlem i Hedvig Eleonora församling?

Ring 08-545 675 70 eller gå in på hedvigeleonora.se/bli-medlem

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

tryggt
givande
givasverige

act
Svenska kyrkan

LIVRÄDDARE I FÄLT

Var tionde människa i världen saknar sitt dagliga bröd trots att det finns tillräckligt med resurser för att alla ska kunna äta sig mätta. Vi lever alla under samma himmel, men delar inte lika på jordens resurser. Du kan vara med och förändra det.

Majs är ett av världens vanligaste sädeslag. På våra middagstallrikar är den ofta ett trevligt tillbehör, på andra platser kan den vara skillnaden mellan liv och död. Med fler småskaliga jordbruk kan fler gå och lägga sig mätta. Var med i kampen för allas rätt till mat. För 150 kr kan till exempel en jordbrukare i Sydsudan bli självförsörjande på majs.

Swisha din gåva till 900 1223

